WIKIPEDIA

Lingua kiribatiana

Na Galipedia, a Wikipedia en galego.

O **kiribatiano**[1] (*kiribati* na propia lingua) é un idioma da familia austronesia.

Aproximadamente 105.000 persoas falan kiribatiano, das que 98.000 viven en Kiribati, un 97.2% da poboación. O resto dos falantes son habitantes de Nui (Tuvalu), Rabi (Fidxi), Mili (Illas Marshall) e algunhas outras illas onde existen colonias de antigos habitantes de Kiribati (Illas Salomón, Vanuatu, Nova Zelandia ou Hawaii).

Ao contrario que outros idiomas da rexión do Pacífico, o idioma non se atopa en perigo de extinción, e case todos os falantes utilízano a diario. Só o 30% dos falantes son completamente bilingües co inglés, polo que o kiribatiano non corre o risco de ser absorbido por este.

Pescadores, mariñeiros, granxeiros e xente involucrada na produción de copra conforman a maior parte de falantes desta lingua.

Kiribatiano ***Taetae ni Kiribati***	
Falado en:	Kiribati, Fidxi, Illas Marshall, Nauru, Illas Salomón, Tuvalu e Vanuatu
Rexións:	Polinesia
Total de falantes:	105 000
Familia:	Austronesia Malaio-polinesias **Kiribatiano**
Códigos de lingua	
ISO 639-1:	`--`
ISO 639-2:	`gil`
ISO 639-3:	`gil (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=gil)`

Índice

Dialectos

O kiribatiano ten dous dialectos principais: o do norte e o do sur. A principal diferenza entre ambos está na pronuncia dalgunhas palabras. As illas de Butaritari e Makin tamén teñen o seu propio dialecto, que difire tanto en vocabulario como en pronuncia do kiribatiano estándar.

Escritura

Para a escritura emprégase o alfabeto latino desde o século XIX, cando o misioneiro Hiram Bingham Jr. traduciu a Biblia. Anteriormente a linguaxe carecía de forma escrita. Unha das dificultades coas que se atopou Bingham ao traducir a Biblia foron referencias a palabras por exemplo montaña, un fenómeno

xeográfico descoñecido para os habitantes de Kiribati daquela época e do que só oíran falar en lendas samoanas.

Alfabeto

Alfabeto kiribatiano

A	B	E	I	K	M	N	NG	Ou	R	T	Ou	W
ah	bee	eh	i	ki	mm	nn	ngg	oh	ri	se	ú	wi

Exemplos

- Ola - Mauri
- Ola [singular]- Ko na mauri
- Ola [plural] - Kam na mauri
- Como estás? - Ko uara?
- Como estades? - Kam uara?
- Grazas - Ko rabwa
- Grazas [a varias persoas] - Kam rabwa
- Adeus - Ti a bo (*verémonos*)

Notas

1. Definicións no *Dicionario da Real Academia Galega* (http://academia.gal/dicionario/-/termo/busca/kiribatiano) e no Portal das Palabras (http://portaldaspalabras.gal/dicionario/procura/kiribatiano) para *kiribatiano*.